

Euroopa Komisjoni algatuste faktileht

Algatus/Õigusakt: Euroopa Komisjoni ettepanek energiatõhususe direktiivi muutmiseks, COM (2021) 558¹

Euroopa Komisjoni (EK) esitamise kuupäev: 14. juuli 2021

Juhtivministeerium: Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium

Oluline info: Üldine infopäeva kõikidele huvilistele toimub 24.august 2021 ning energiatõhususe ja taastuvenergia direktiivi infopäev 31.augustil.

Kommentaari ja ettepanekud palume saata aadressile kliimapakett@list.envir.ee, kasutades selleks e-kirjas ära toodud vormi.

Algatuse eesmärk ja ülevaade

Euroopa Komisjon tegi ettepaneku uuendada energiatõhususe direktiivi, millega kehtestatakse kõrgem siduv energiatõhususe eesmärk ELi tasandil ja suurendatakse liikmesriikide energiasäästukohustust. Avaliku sektori eeskujul energiatõhususe valdkonnas on peetud oluliseks, millest tulenevalt on kogu avalikule sektorile määratud eraldiseisvad energiatõhususe eesmärgid. Samuti on tehtud ettepanekud ettevõtete energiaauditi kohustuse muutmiseks ning karmistatud soojusele, jahutusele ja koostootmisele kehtivaid energiatõhususe nõudeid. Ettepanek tõstab energiatõhususe kõigis valdkondades esikohale ja kohustab võtma samme energiavaesuse leevendamiseks.

Algatuste olulisemad muudatused

- **Sektorite ülene energiatõhususe esikohale seadmise põhimõte (*energy efficiency first*)** – kehtestatud on nõue tagada energiatõhususe lahendustega arvestamine energiasüsteemides ja energiaga mitteseotud sektorites, planeerimis-, poliitika- ja oluliste investeerimisotsuste langetamisel (artikkel 3).
- **Energiatõhususe esikohale seadmise põhimõte elektri- ja gaasivõrkudes** – on seatud põhimõtte rakendamise kohustus ja järelevalve nõuded elektri- ja gaasivõrkude planeerimisel, arendamisel ja investeerimisotsuste langetamisel (artikkel 25).
- **Kõrgemad energiatõhususe eesmärgid** – Komisjoni on teinud ettepaneku tõsta ELi energiatõhususe eesmärk aastaks 2030 32,5% pealt 9%-le (uus baasaasta 2020), eesmärk vastab 36%-le lõpptarbimises ja 39%-le primaarenergia tarbimises võrdluses varasema eesmärgiga (artikkel 4). Eesmärgi täitmine on muudetud EL tasemel siduvaks. Eesmärgi täitmisse peavad kõik liikmesriigid panustama.
- Ettepaneku kohaselt iga-aastane **energiasäästukohustuse** eesmärk tõuseb perioodil 1. jaanuar 2024. – 31. detsember 2030, 0,8%-lt aastas 1,5%-le aastas, ehk eesmärk on 2024-2030 perioodil suurenenud pea kaks korda (artikkel 8). Lisa 5 tugedab antud eesmärgi täitmisel kehtivaid nõudeid (nt. karmimad nõuded maksumeetmetele, EU ETS raames saavutatud säästu välistamine ja säästu arvestusest fossiilkütuste tehnoloogiate välistamine alates 2024. aastast).

---

¹ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A52021PC0558&qid=1627629877437>

- **Kogu avalikule sektorile laienevad täiendavad energiatõhususe nõuded** – Komisjoni ettepaneku järgi on avalikus sektoris energia säästmise kohustus 1,7% aastas² (artikkel 5), avaliku sektori hoonete rekonstrueerimise kohustus 3% aastas liginullenergiahoone nõuetele (artikkel 6) ja energiatõhususe nõuete arvestamise kohustus teatud maksumusega hangete läbiviimisel sh taristu investeeringud (artikkel 7).
- **Muutuv ettevõtete energiaauditi kohustus** - Ettevõtete energiaauditi kohustus muutub energiatarbimisel (kõik energiakandjad) põhinevaks. Lisandub kohustus rakendada energijuhtimissüsteeme. Energiatarbimise piirmäär auditi kohustusele on 10 TJ/a (2,77 GWh/a) ja energijuhtimissüsteemi rakendamise kohustusele 100 TJ/a (27,7 GWh/a) (artikkel 11).
- **Uued nõuded olulise energiatarbimisega andmekeskuste rajamisel, omamisel ja käitamisel** – Ettepaneku artikkel 11 ja lisa VI seavad kohustused andmekeskuste omajatele ja käitajatele (nt iga-aastane energiatarbimise info raporteerimine). Artikkel 24 määrab andmekeskuste renoveerimisel või rajamisel tulude-kulude analüüsi kohustuse.
- **Energiavaesuse leevendamise nõue, tarbija lepingulised õigused ja energiatõhususe alase teadlikkuse suurendamine** – uued nõuded meetmete ja poliitikate planeerimisel arvestada energiavaesuse leevendamise vajadusega ja haavatavate tarbijatega (artikkel 22). Samuti määratakse tarbija lepingulised õigused soojust, jahutust ja kuuma tarbevett tarbides (artikkel 20) ja uued reeglid energiatõhususe alase info avaldamiseks ja levitamiseks (artikkel 21).
- **Uued nõuded soojuse ja jahutuse energiatõhususele ning tõhusale koostootmisele** – Ettepanekus on seatud täiendavad nõuded soojuse ja jahutuse riiklikule planeerimisele (artikkel 23). Samuti on tehtud ettepanek progresseeruvate nõuete seadmisele tõhusale kaugkütte ja -jahutussüsteemile (artikkel 24). Artikkel 24 muudab ka soojuse- ja jahutusallika tulude-kulude analüüsi nõudeid, laiendades kohustust laiemale grupile ettevõtjatele. Tõhusa koostootmise nõudeid on karmistatud ettepaneku lisas III.
- **Täiendavad nõuded energiatõhususe kompetentsisüsteemidele ja energiateenuste edendamisele** – energiatõhususe valdkonna akrediteerimise, kvalifitseerimise ja sertifitseerimise nõudeid on täiendatud artiklis 26 (nt kvalifikatsioonisüsteemi ülevaatamise kohustus iga nelja aasta tagant). Artiklis 27 on reguleeritud energiatõhususe lepingute soosimist ja rakendamist (nt kohustus avalikus sektoris analüüsida energiatõhususe lepingu sobivust üle 1000 m² mitmeluhoone renoveerimisel).

---

² Eesmärgi täitmisesse panustab sealhulgas transport, avalikud hooned, tervishoid, ruumiline planeerimine, veemajandus ja reoveepuhastus, kanalisatsioon ja veepuhastus, jäätmekäitlus, kaugküte ja -jahutus, energia jaotamine, tarnimine ja ladustamine, avalik valgustus, infrastruktuuri kavandamine.